

เทศน์เช้า วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ วันนี้ช่วงสงกรานต์ ช่วงสงกรานต์เป็นวันหยุดยาว วันหยุดยาวเรามา วัดมาด้วยกัน มาเพื่อประพฤติปฏิบัติ ในการประพฤติปฏิบัติเนะ เรามาจากโลกๆ เรามีความคุ้นชินกัน เวลาโลกเขาให้อภัยต่อกัน มีน้ำใจต่อกัน นั่นก็ไม่ใช่ไร นี่ก็ไม่ใช่ไร พอไม่ใช่ไรเรื่อยๆ ขึ้นไป มันเสียหมดใจ แต่ถ้ามันไม่ใช่ไรต่อเมื่อมันผิดพลาดเล็กน้อย แต่ถ้ามันจะมีความผิดพลาดเสียหายขึ้นไปต้องมีกฎต้องมีกติกา

เรามาวัดมา พระเราเนาะเพราะอะไร เพราะเรายู้งกับหลวงตามา ท่านบอกเรื่องของโยมก็ เรื่องของโยม เรื่องของพระก็เรื่องของพระ เรื่องของพระต้องอยู่ในขอบในเขต ต้องมีธรรมต้องมีวินัย พระป่าเราจะไม่มาอู้อะไรทะเลาะกัน มาเอาอกเอาใจกันหรือ เวลาพระขึ้นมาเราต้องมีสติสัมปชัญญะ ทำสิ่งใดต้องฝึกหัด การฝึกหัดนั้นมันจะกระชับ ความกระชับนั้นนี่อริยประเพณี ประเพณีของพระอริยเจ้า ท่านไม่คลุกคลีกับใคร ท่านไม่ไปอู้อะไรทะเลาะกับใคร นี่พูดถึงนะ เวลาเราต้องมีกฎมีกติกาของเรา

ฉะนั้น เรามาวัดมา ถ้าเราจะมาประพฤติปฏิบัติ เราต้องมีขอบมีเขต ต้องมีกติกาอย่างนี้ ถ้าไม่มีกติกาอย่างนี้ วัดนั้นก็ดี วัดนี้ก็ดี พอเราเข้าไปแล้วเราก็จะเอาแต่ความคุ้นชินๆ มันดึงลงมาหมด พระไม่ใช่โยม โยมไม่ใช่พระ พระก็มีศีล ๒๒๗ พระเขามีหลักเกณฑ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วข้อวัตรปฏิบัติ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านรื้อฟื้นของท่านมา หลวงปู่มั่นท่านทำเข้มข้นกว่านี้เยอะมาก เพราะความเข้มข้นของท่าน ครูบาอาจารย์ท่านมีความเข้มข้นของท่าน ท่านถึงเป็นพระที่เราเคารพบูชากันไง ถ้าพระที่เคารพบูชากัน เขามีขอบมีเขตของเขา ฉะนั้นเวลาทำขึ้นมา เราต้องมาฝึกหัด เรามาฝึกหัดกัน เราพัฒนาของเราขึ้นมาเนะ อย่าไปมองว่ามันเป็นของที่ไม่มีคุณค่า

ของที่มีคุณค่ามากๆ คุณติ เวลาหลวงตาท่านพูดถึงหลวงปู่มั่น เราฟังแล้วสะท้อนใจนะ หลวงปู่มั่นท่านเป็นพระอะไร ท่านเป็นพระอรหันต์ ท่านเก็บเล็กผสมน้อย สิ่งใดมีความผิดพลาด

ท่านไม่ทำเด็ดขาด ไม่ทำเพราะเหตุใด ไม่ทำเพราะไม่ให้เป็นแบบอย่างที่เขาไปอ้างอิงกัน เวลาเขาไปอ้างอิงกัน หลวงปู่ฉันก็ทำ หลวงปู่ฉันก็ทำไป

แต่หลวงปู่ฉัน เห็นไหม หลวงปู่ฉันท่านปฏิบัติของท่าน ท่านทำคุณงามความดีของท่าน เวลาท่านทำเป็นตัวอย่างไป แล้วท่านเป็นพระอะไร

คำว่า “เป็นพระอะไร” หมายถึงท่านเป็นพระอรหันต์นะ ปาปมุตคือมันไม่มีอาบัติ ไม่มีอะไรทั้งสิ้น มันหลุดพ้นไปแล้ว ไม่มีเจตนา ไม่มีอะไรทั้งสิ้น แต่ท่านจะทำตัวให้สุขสบายอย่างไรก็ได้ แต่ท่านไม่ทำๆ เพราะทำเป็นตัวอย่างๆ ของเราไป ถ้าตัวอย่างของเรา

เราอยู่กับครูบาอาจารย์มา พระคือพระ โยมคือโยม แต่เราอยู่ด้วยกัน เรามาวัดด้วยกัน วัดนี้เป็นที่อยู่ของอารามิก อารามิกชนไม่มีบ้านไม่มีเรือน เขาอยู่วัดอยู่วาของเขา เรามาแล้วเราต้องประพฤติปฏิบัติของเรา

นี่ไง วันนี้เป็นเทศกาลสงกรานต์ เทศกาลสงกรานต์เขาเล่นน้ำกัน เขาสนุกครึกครื้นกัน ทางโลก เรามาวัดมาวา เราจะมาประพฤติปฏิบัติของเรา ถ้าเราจะมาประพฤติปฏิบัติของเรา เราต้องทำความจริงของเราขึ้นมา

เวลาวัดปฏิบัติเห็นเขาปฏิบัติกันก็ปฏิบัติกันเรื่อยเรื่อย ปฏิบัติกันพอเป็นพิธี ปฏิบัติกันเอาไปสูมกัน นินทาภาเถไป เวลาปฏิบัติมันเปรียบเหมือนหัวใจของเรา หัวใจของเราเหมือนแก้ว แก้วถ้ามันไม่มีน้ำ เราจะล้มลุกคลุกคลานอย่างไร แก้วเพราะมันไม่มีน้ำ ถ้าแก้วมันจะมีน้ำขึ้นมา แก้วมีน้ำเต็ม เราจะเคลื่อนไหวไปไหน น้ำจะกระฉอกใช่ไหม

หัวใจของเราๆ ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาตามความเป็นจริงของเราขึ้นมา แก้วมันมีน้ำ มันมีความรู้สึกนึกคิด มันมีความสุขความทุกข์ มันมีการกระทำ มันมีของมันทั้งหมดใช่ไหม ถ้าแก้วเปล่าๆ แก้วแตกแก้วร้าวมันก็ไม่เป็นปัญหาหรอก แก้วเก็บไว้โชว์กัน เวลาโรงงานแก้ว เวลามันแตกมันหัก เขาเก็บมาหลอมใหม่ มันไม่มีปัญหาหรอก แต่ถ้ามันมีน้ำอยู่นะ ถ้ามันแตกมันร้าว น้ำก็ซึมออกหมด มันเก็บน้ำไว้ไม่ได้ไง ถ้ามันจะเก็บน้ำไว้ไม่ได้ แก้วที่มีน้ำ มันกระฉอก มันมีความรู้สึกไป

นี่ก็เหมือนกัน เราจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเรามีสติของเราๆ เราหายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ มันจะเริ่มมีนาโน นาโนคือสิ่งที่ละเอียดที่สุด เล็กที่สุดในหัวใจ เราใช้พุทธานุ

สติรวบรวมไว้ๆ ให้มันเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมาในหัวใจ มันก็เป็นแก้วที่จะมีน้ำใสใหม่ ไม่ใช่แก้ว
ของเรามันไม่มีน้ำใส จะขวางปอย่างไรก็ได้

นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเราๆ เราจะมาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เวลาปฏิบัติ เวลาเรามี
ความสุข เราต้องการปรารถนาสิ่งที่ดีงามทั้งสิ้น แต่เวลาพฤติกรรมที่การกระทำมันจะเป็นจริง
ขึ้นมาใหม่ พฤติกรรมที่ทำมีสติใหม่ มีสติมีปัญญารักษาหัวใจของตนใหม่ ถ้ามันมีสติปัญญา
รักษาหัวใจของตน

คูลี เวลาที่เขาอยู่ในภูมิประเทศที่ไม่มีน้ำนะ กลางคืนเขาอาศัยความชื้น พืชมันขึ้นได้
เพราะอาศัยความชื้น เวลามันเกาะตัวกันก็เป็นหยดน้ำ เป็นสิ่งใดนะ มันอาศัยสิ่งนั้นมันยังรักษา
ชีวิตของมันได้เลย แล้วเวลาของเราละ หัวใจของเราที่มันแห้งผาก เราจะทำอย่างไร เราจะทำ
อย่างไร

เขาสนุกครีกครื้นของเขา นั่นก็เป็นเรื่องโลกนะ เรื่องความเข้าใจของเขา มันก็เป็นความ
สนุกครีกครื้นในวัฒนธรรมประเพณี ถึงคราวแล้วมันอาศัยอะไร อาศัยน้ำใจนะ วันครอบครัว
กลับบ้านกลับเรือนไปเยี่ยมพ่อแม่ ลูกหลานมาขอพรกัน ในเมื่อเห็นหน้ากันมันก็มีใจชื่นใจอยู่
พักหนึ่ง แต่สติจะความจริง ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ต่างแต่ละคนต้องสิ้นชีวิตนี้ไป เรา
เกิดมาแล้ว เราเกิดมาในประเทศอันสมควร เกิดมาเจอพ่อแม่ที่ดี พ่อแม่ที่ดีเลี้ยงดูเรามาที่ดี นี่เกิด
ในประเทศอันสมควรไง ถ้าเลี้ยงมาที่ดี เรามีสติปัญญาที่ดีงามมันเป็นมงคลชีวิต แล้วมงคลชีวิต
สิ่งที่เรามีสติปัญญาให้ละเอียดลึกซึ้งมากกว่านั้น ถ้ามากกว่านั้นมันจะเอาที่ไหนล่ะ

เราเกิดมาไม่ใช่แก้วเปล่าๆ จะจับมันคว้า จับมันโยนทิ้งอย่างไรก็ได้ นี่ก็เหมือนกัน ชีวิต
ของฉัน ฉันจะทำอย่างไรก็ได้ สติเสรีภาพ เวลาถึงที่สุดแล้วนะ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

เราไม่ทำอะไรได้ไ้เลย เรามาวัดมาวากัน เรามาเสียสละทาน นี่เป็นอามิสนะ บุญกุศลต้องมี
วัตถุแสดงเจตนาสละออกไป เพราะอะไร เพราะจิตใจมันหยาบเกินไป มันไม่รู้ว่าอะไรเป็นบุญๆ
ไง ถ้าเป็นบุญคือการเสียสละ เสียสละสิ่งที่เราแสวงหามา เราต้องเสียสละเป็นวัตถุออกไป แล้ว
เวลาจะประพฤติปฏิบัติขึ้นมา กิเลสที่มันอยู่ในหัวใจ กิเลสที่มันกัดหัวใจอยู่นี้ ความทุกข์ความสุข
ในหัวใจ เราจะสละมันออกไปไ้ได้อย่างไร

ถ้ามันสละออกไปมันต้องเกิดจากการกระทำ ถ้ามันเกิดจากการทำมันต้องมีศีล มีสมาธิ มีปัญญา มีศีลคือความปกติของใจ ถ้าใจมันปกติขึ้นมามันก็พอใจที่จะทำ ถ้าใจไม่ปกติมันคืนรนของมันกลางหัวใจ ใจนี้คืนรน

เวลาทำงานมาทั้งชีวิต เหนื่อยยากมาตลอดชีวิต เวลาว่าดมาวาให้นั่งเฉยๆ ให้นั่งสมาธิ หายใจเข้านึกพุท หายใจออกนึกโธ ไม่ต้องอาบเหงื่อต่างน้ำ นั่งเฉยๆ มันทำกันไม่ได้ นี่พอนั่งเฉยๆ ขึ้นมา โอ้โฮ! มันอึดอัดขัดข้องไปหมดละ นี่ไง เวลางานละเอียดใจ

เกิดในประเทศอันสมควร เราเกิดจากพ่อแม่ที่ดี เราเกิดจากชาติตระกูลที่ดี เลี้ยงดูมาอย่างดี ถ้าเลี้ยงดูมาอย่างดี แล้วต่อไปละ ถ้ามีความกตัญญูกตเวทีเป็นเครื่องหมายของคนดีใช่ไหม เวลาไปวัดไปวาไปหาครูบาอาจารย์ที่ดี เวลาอยู่บ้านขึ้นมา บ้าน พ่อแม่เราจะดีจะชั่วอย่างไร พ่อแม่ก็คือพ่อแม่ พ่อแม่ดีก็สาธุ พระอรหันต์ของเราแวววาวเลย ถ้าพ่อแม่ของเราทำตัวไม่ถูกต้องก็เป็นพระอรหันต์ของเราเหมือนกัน พระอรหันต์ของเรา เห็นไหม เราก็ทำตัวเราให้ดีๆ ให้เป็นตัวอย่างที่ดี โนม่น้ำวกัน โนม่น้ำวกันเข้าไปสู่ความดี ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว แก้วมันจะมีน้ำๆ ใจ

ถ้าแก้วมันจะมีน้ำ แก้วมันจุน้ำขึ้นมาได้ ถ้ามันจุน้ำขึ้นมาได้ น้ำคืออะไร น้ำคือน้ำใจ น้ำคือสิ่งที่จิตเดิมแท้นี้ส่องใสๆ ที่มันจับต้องของมันได้ จิตเดิมแท้นี้ส่องใส ตัวมันส่องใสแวววาวในตัวมันเอง

เวลาส่องใสเราส่งไปข้างนอกใจ “เห็นแสงสว่างๆ” ไม่ต้องไปแข่งกับพระอาทิตย์หรือพระอาทิตย์ขึ้นมันสว่างไปทั่วโลก ใจดวงไหนมันจะสู้พระอาทิตย์ได้ ความสว่างไสว ความสว่างด้วยปัญญา ความสว่างด้วยปัญญามันเข้าใจชีวิตใจ มันเข้าใจชีวิตเรื่องการกระเสือกกระสนมานี่ไง แล้วการกระเสือกกระสนอย่างนี้มันไม่ใช่กระเสือกกระสนแต่ชาตินี้เท่านั้น

ถ้ามันกระเสือกกระสนแต่ชาตินี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าคุณดีชาติท่านเคยเป็นพระเวสสันดร เพราะความเป็นพระเวสสันดร ความเป็นพระโพธิสัตว์ ความเป็นพระโพธิสัตว์นั้นท่านทำคุณงามความดีของท่าน ท่านเสียสละของท่านมามหาศาล ความเสียสละอย่างนั้นเสียสละจนเป็นความเคยชิน พอความเคยชิน เสียสละจนเป็นเรื่องธรรมดา

ไอ้คนที่ไม่เคยเสียสละมันให้ใครไม่ได้ ใครมองหน้าก็ไม่ได้ ใครเหยียบเงาตัวเองก็ไม่ได้ ใครทำอะไรไม่ได้ทั้งสิ้น ทั้งๆ ที่เขาทำ ไม่ใช่เราทำนะ เขาทำแท้ๆ เรายังไม่ได้ๆ แต่องค์สมเด็จพระ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ทั้งชีวิต ให้ทุกอย่างเลย พระเวสสันดรทศชาติ ๑๐ ชาตินี้นั้น การทำมาๆ ทำมาจนเป็นเรื่องปกติ ใครจะเหยียบย่ำอย่างไร ไม่สน มันเรื่องของเขา แต่ในใจนั้นมันฟ้องแล้ว

ในใจฟ้องแล้วมาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ เวลาท่านทำคุณงามความดี เกิดมามีกายกับใจๆ แต่ถึงที่สุดแล้ว เวลาศึกษาขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ ตรัสรู้ที่โคนต้นโพธิ์นั้นก็เพราะหัวใจดวงนั้น อานาปานสติ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปฝึกกับลัทธิต่างๆ มามหาศาลเลย ใครมีปัญญาๆ ไปทดสอบมาหมดแล้ว แล้วปัญญาระดับนี้ ปัญญาพระโพธิสัตว์ที่บารมีเต็ม สมควรที่จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า ปัญญาที่มันเลิศอยู่แล้ว แต่ปัญญาอย่างนั้นมันมีวิชา ปัญญาอย่างนั้นมีสมุทัย มีกิเลสเจือปนมา มันถึงไม่สะอาดบริสุทธิ์ใจ

เวลามกำหนดอานาปานสติๆ คิดถึงความสุขที่ตอนเป็นราชกุมาร ตอนพระเจ้าสุทโธทนะไปแรกนาขวัญ ความสุขอย่างนั้นมันฝังใจนี้ใจ ความสุขอย่างนั้นมันฝังใจๆ แล้วเราเคยทำความสุขความฝังใจกันใหม่ เรานักประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันมีคุณงามความดีขึ้นมาจนมันตอกย้ำเข้าไปในใจ มันเป็นปัจจัยตัดัง เป็นสันตสิทธินิโกล มันเป็นสมบัติของใจ มันไม่มีวันลืม เป็นอริยสัจ มันอยู่กับใจเป็นอันเดียวกัน เราเคยมีอย่างนี้ใหม่ เวลาเราปฏิบัติ เรามาวัดมาวากันเพื่อปฏิบัติ เรามีอย่างนี้ใหม่ จะเป็นแก้วเปล่าๆ ไซ้ใหม่ จะโยนทิ้งก็ได้ จะขว้างปาอย่างไรก็ได้ ว่างๆ มีความสุขเป็นอย่างนั้นหรือ

นี่ใจ ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติ เราต้องเอาความจริง เราเอาความจริงขึ้นมา เพราะมันมีอยู่จริง มีอยู่จริงเพราะมันมีความทุกข์จริงๆ เพราะมันมีความสงสัยจริงๆ เพราะมันมีความดังเลอยู่ ในใจจริงๆ เวลากิเลสมันจริงทุกเรื่องเลย เวลาเป็นธรรมขึ้นมาไม่ต้องทำอะไรทั้งสิ้น หยิบฉวยเอาที่ไหนก็ได้ มันเป็นอย่างนั้นหรือ มันเป็นไปไม่ได้ๆ แม้แต่จะกินอาหารเราจะต้องตักใส่ปากเลย เราไม่เปิบอาหารใส่ปาก เราได้กินใหม่ แม้แต่เอาอาหารเข้าปาก เราเอาเข้าไม่ได้ เว้นไว้แต่คนป่วยเอาเข้าทางสายยาง

นี่ใจ มันต้องมีการกระทำๆ สิ ถ้ามีการกระทำ เราจะพูดว่า เวลาเราทำแล้วเราตั้งใจของเรา เราพยายามปฏิบัติของเรา มันจะผิดพลาด มันจะอย่างไร มันเป็นเรื่องธรรมดาชีวิตนะ เศรษฐินิ มหาเศรษฐินิของโลก เขาไม่เคยทำประสบความสำเร็จชีวิตมาครั้งแรกที่เดียวจบหรือ เขา

ผิดพลาดมา เขาล้มลุกคลุกคลานมา คนทำธุรกิจมาล้มลุกคลุกคลานกันมาทั้งนั้น กว่าเขาจะมาประสบความสำเร็จ แล้วเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาทีเดียวจะให้มันประสบความสำเร็จไปเลย ภาวนาดีกว่าพระพุทธเจ้าอีกหรือ พระพุทธเจ้ารื้อกันมา ๖ ปี พระพุทธเจ้าสร้างสมมา พระพุทธเจ้าสละชีวิตมามหาศาล พระพุทธเจ้ายังต้องลงทุนลงแรงขนาดนั้น แล้วเราละ เราเป็นใคร

ฉะนั้น ความผิดพลาด สาธุ ยืมสู้เลย ความผิดพลาดก็ผิดนะสิ หลวงปู่มั่นท่านผิดมาเยอะนะ ครูบาอาจารย์เวลาท่านคุยกัน ชมรมสากจุฬา เอตมมมงคลมุตตม สันทนาธรรมเป็นมงคล เป็นมงคลเพราะสนทนาด้วยเหตุด้วยผล ใครมีประสบการณ์อย่างไร ใครผิดพลาดอย่างไร เราฟังไว้ ฟังไว้เป็นคติ ถ้าเราเจอแบบนี้ เราเจอเหตุการณ์แบบนี้ เราจะแก้ไขแบบนี้ ขนาดฟังขนาดไหนก็แก้ไขไม่ได้หรอก เพราะกิเลสของเรา กิเลสมันซับซ้อนเข้าไปอีก มันซับซ้อนไปเรื่อย มันเป็นกิเลสของเรา มันว่าถูกหมด เวลาไปทำ สิ่งที่ไม่เคยรู้ไม่เคยเห็นมันมหัศจรรย์ไปหมดละ มหัศจรรย์มาก สุดยอดมาก แล้วเราก็ตีผิดพลาดไป

พอสมาธิปัญญาเราอ่อนแอลง เดี่ยวมันก็โผล่มา เออ! ผิดอีกแล้วๆ นี่ประสบการณ์อย่างนี้ ครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติมาท่านเจอมาทั้งนั้นนะ แต่ไอ้ของเรา เราฟังของท่านมา เราจะชวนชวายของเรา เราทำอะไร พอเราไปเห็นอะไร ใจ เหมือนกันเลย สุดยอดๆ

เหมือนกันเลย ไม่เหมือน ถ้าเหมือนกันเลย ไม่ใช่แล้ว สงสัยก็ไม่ใช่ เวลาหลวงตาท่านไปปฏิบัติที่หนองผือ เวลาจิตมันสงบแล้วปล่อย เวลาจิตสงบแล้วมันจับอารมณ์แล้วมันก็ปล่อยๆ ท่านวิตกขึ้นมาเลย เอ๊ะ! อย่างนี้ไม่ใช่พระอรหันต์หรือ เพราะมันปล่อยหมดแล้ว ด้วยสติปัญญา ด้วยอำนาจวาสนาบารมีของครูบาอาจารย์ที่ท่านมีอำนาจวาสนานะ บอกเอ๊ะ! อย่างนี้ไม่ใช่พระอรหันต์หรือ

เพราะคำว่า “เอ๊ะ!” นี่คือสงสัย ท่านบอกว่า เอ๊ะ! อย่างนี้ไม่เอา ไม่เอา ท่านก็ชวนชวายใหม่ เริ่มต้นใหม่ ขนาดมันมหัศจรรย์ขนาดนั้นนะ ขนาดมันมหัศจรรย์จนบอกว่าอย่างนี้มันไม่ใช่ พระอรหันต์หรือ ท่านบอกว่าท่านเกิดความสงสัยขึ้นมาะ แต่ด้วยอำนาจวาสนาบารมีของคนนะ ถ้าเอ๊ะ! เอ๊ะ! คือสงสัย ถ้าสงสัยคือไม่ใช่ ไม่เอา ถ้าพวกเรานะ เอ๊ะ! ใจแน่ๆ ไม่สงสัยหรอก อย่างนี้สุดยอด

นี่ไง ตรงนี้แหละมันคือวาสนาของคน วาสนาของคนทีละเอียครอบคอบ วาสนาของคนที่เราสร้างมา มันไม่เข้าข้างตัวเองจนเกินไปไง ใครรู้ใครเห็นมันก็มีหัตถ์จรรยทั้งนั้นนะ แต่ความมหัตถ์จรรยนั้นมันยังไม่สมบูรณ์เต็มทีไง

สมคุณ สมคุณคือมัชฌิมาปฏิปทา มัชฌิมาปฏิปทาคือความสมดุลพอดี มันลงตัวพอดีผลลัวะ ลงตัวหมดเลย ความสมดุล แล้วถ้ามันสมดุลแล้ว เหมือนของสมดุลที่มันเข้ากันนะ เราไปแกะออกมานะ มันแกะออกมาก็เข้ากันได้อย่างเดิมนั้นแหละ ถ้าเราแกะออกมาก็เข้ากันอย่างเดิม

เพราะมันไม่สมดุล สิ่งใดเล็กสิ่งใดใหญ่กว่าข้างหนึ่ง อัดเข้าไปก็ไม่เข้า ยัดเข้าไปก็ไม่เข้า อย่างไรก็ตามก็ไม่เข้า นี่ไง เวลาทำไปๆ มันจะเกิดสภาวะแบบนี้ะ ถ้าเกิดสภาวะแบบนี้ ฝึกหัดๆ ไป ไม่ต้องไปท้อแท้ เพราะอะไร เพราะมันมาจากต้นทุนเดิม ต้นทุนเดิมเคยทำมามากมาน้อยไง ถ้าทำมามาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอัครสาวกปรารถนามาทั้งนั้นนะ เขาสร้างมาโดยเอกเทศ โดยเฉพาะเลย สาวกสาวกະผู้ที่ปฏิบัติธรรม พระอรหันต์โดยทั่วๆ ไป แค่พระอรหันต์โดยทั่วๆ ไป ขอให้ทำได้เถอะ ถ้าทำได้มันก็เป็นประโยชน์กับเรา

นี่เพราะเรามาปฏิบัติที่วัดไง เราเห็นใจนะ เวลาเขาหยุดกันโดยเทศกาลสงกรานต์ เขาสาดน้ำกันโครมๆ โอ้โฮ! เขามีความสุข ไร่เรานั่งกันเหงื่อแตก ตากแดดกันหัวโทองๆ ไหนว่ามีความสุขๆ

อ้าว! คนทำงาน กรณีอย่างนี้ครูบาอาจารย์เราอยู่ในป่า มีเทศกาลอย่างนี้เขาไปสนุก ครึกครื้นกัน ท่านภวานาอยู่ ท่านคิดวิตกขึ้นมาไง โอ้! ใครๆ ก็มีความสุขนะ เรามีแต่ความทุกข์ เราเป็นคนจนตรอก เราเป็นคนที่ไม่มีอำนาจวาสนา

แต่เวลาปัญญามันพลิกใจ ใครไม่เคยเล่นสงกรานต์บ้าง ทุกคนเคยเล่นมาทั้งนั้นนะ เราก็เล่นมาทุกปี แล้วปีนี้มาเดินจงกรมจะเป็นอะไรไป ไม่เคยเล่นหรือ ก็เล่นทุกปีเลย เอาปืนฉีดน้ำไปฉีดเขาก็จบแล้ว ไร่เดินจงกรมเกือบเป็นเกือบตายไม่เห็นได้สักที นี่เวลาปัญญามันพลิกกลับมานะ โอ้โฮ! มันฟื้นฟูขึ้นมา

ถ้าปัญญามันเกิด ปัญญามันเกิดหมายถึงว่ามันเกิดจากจิตของเรา ขนาดอยู่ในเหตุการณ์วิกฤติ ปัญญามันเกิดพบ! มันแก้ไขได้ ไร่เราพอเกิดเหตุการณ์อย่างนั้นจำไว้ก่อน เดียวปีหน้าจะ

ไปตามอาจารย์ กว่าปีหน้าไปเจออาจารย์ อาจารย์ก็จะตอบ มัน ๒ ปีที่แล้วนั่นนะ มัน ๒ ปีที่แล้ว ๒ ปีนี้เราทำอะไรมาบ้าง

แต่ถ้ามันเกิดเดี๋ยวนี้ มันแก้เดี๋ยวนี้ มันฟื้นฟูเดี๋ยวนี้ มันทำเดี๋ยวนี้ไง นี่คือคนที่มีความอานาจวาสนาบารมี คนที่มีความอานาจวาสนามันจะหาเหตุผล เราจะไม่เชื่อสิ่งใดง่ายๆ แล้วเวลาเราพบสิ่งใดที่ว่ามันใช่ๆ เราก็ยังไม่ไว้ใจมัน เราก็ยังดูแลรักษา ทดสอบตรวจสอบๆ ถ้าจนมันเป็นจริง เป็นจริงก็เป็นจริง ความจริงคือความจริง ใครจะลบล้างความจริงนั้นไม่ได้ แล้วความจริงอย่างนี้มันเกิดขึ้นมาจากหัวใจของเรา ครูบาอาจารย์จะมาลบล้างความจริงในใจของเราไม่ได้ ครูบาอาจารย์จะบอกว่าความไม่จริงในใจเราให้เป็นความจริงก็ไม่ได้ ใครบอกให้ใจเราเป็นจริงอย่างนั้นไม่ได้ มันจะเป็นความจริงขึ้นมาด้วยมัจฉิมาปฏิปทา ความสมคูลของมัน เวลา มัจฉิมาปฏิปทาขึ้นมา เวลามันสมคูลของมัน เวลาสมุจเฉตปหานมันขาด

ไม่เคยรู้เคยเห็นว่ากิเลสขาดเป็นอย่างไร ไม่เคยรู้เคยเห็นว่ากิเลสมันตายจากจิตของคนมันเป็นอย่างไร ผู้ที่รู้ที่เห็นคือจิตดวงนั้นรู้เห็นเอง พอจิตดวงนั้นรู้เห็นเองมันถึงเป็นพยานกับจิตดวงนั้นใจ เป็นปัจเจกตั้ง สันทิฐิโกใจ ใครจะรับประกันไม่รับประกัน กิเลสมันตายต่อหน้า ยถาภูติ เกิดญาณทัสสนะ เกิดญาณวิถิแห่งจิต เกิดความรอบรู้ภายในจิต นี้ใจ ไม่ต้องไปเล่นสงกรานต์กับเขา เราเอาคุณธรรมชโลมหัวใจของเรา เราปฏิบัติเพื่อหัวใจของเรา เราทำเพื่อเหตุนี้

มาวัดมาวาทำบุญกุศลมันเป็นเรื่องทานบารมี ทานบารมี ศีลบารมี เนกขัมมบารมี เราสร้างสมบารมีของเราขึ้นมาให้หัวใจเข้มแข็ง ให้หัวใจเราเติบโตขึ้นมา แล้วใครจะเสียดสี ออกไปทางโลกเขาพูดเสียดสีด้วยคำพูด มันเชือดเฉือนหัวใจทั้งนั้นนะ

แต่ถ้าเรามีสติปัญญา เราขึ้นอยู่กับสติปัญญาของเรา ใจคนพูดปากสกปรก เราเชื่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ในพระไตรปิฎก เปิดอ่านเมื่อไหร่ก็ได้ มันเป็นความจริงวันยังค่ำ ถ้าเป็นความจริงอย่างนี้ เราเชื่อปากสะอาดขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สร้างสมบุญญาธิการของเรา ฝึกหัดปฏิบัติในหัวใจของเรา ให้หัวใจของเราเป็นแก้วที่มีน้ำ

แก้วที่มีน้ำถ้าไปไหนมันจะกระลอกนะ นี่ก็เหมือนกัน รักษาหัวใจของคนด้วยศีล ไม่ให้มันกระลอก ไม่ให้มันหล่นไป เราดูแลหัวใจของเราเพื่อประโยชน์กับใจเราเอง เอวัง